

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

TISKOVÁ ZPRÁVA

S výchovou douglasek je třeba začít již od mlada

Strnady – 28. června 2018 – Douglaska tisolistá je sice introdukovaná dřevina, ale dlouhodobý výzkum i pozitivní zkušenosti z jiných evropských zemí potvrzují, že je vhodná i pro naše lesy. O to víc se o ní mluví v souvislosti s ústupem od monokulturního hospodaření. S ohledem na ekologickou a statickou stabilitu lesních porostů se předpokládá využití douglasky ve směsích s dalšími dřevinami. S tím ale souvisí otázka, jaká je vhodná strategie porostní výchovy takto založených porostů.

Na tuto otázku odpovídají odborníci na pěstování lesa z opočenské výzkumné stanice VÚLHM. V rámci projektu financovaném Národní agenturou pro zemědělský výzkum zkoumali reakci mladých douglasek na první výchovné zásahy. Cílem práce bylo:

- vyhodnocení růstové reakce mladých porostů douglasky čtyři až šest let po výchovných zásazích
- vyhodnocení vývoje štíhlostního kvocientu jakožto jednoho ze základních ukazatelů budoucí statické stability nejen jednotlivých stromů, ale i celého lesního porostu.

Řešitelé vyhodnotili růstovou reakci douglasky čtyři až šest let po výchovných zásazích na jedenácti párech experimentálních ploch. Vždy se jednalo o kontrolní bezzásahové území a plochu, na níž byl proveden zásah. Věk porostů se v době založení pohyboval v rozmezí od 8 do 25 let a kromě douglasky v nich byly zastoupeny další přimíšené dřeviny.

Pěstování douglasky v královéhradeckých lesích, autor Jan Řezáč

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.

Na experimentálních plochách s různou hustotou kusů na hektar, se stromy z přirozené obnovy bez příměsí i z výsadby s příměsí provedli řešitelé výchovné zásahy – negativním podúrovňovým zásahem odstranili určité procento stromů. Každoročně na konci vegetační sezóny (říjen – listopad) pak změřili výčetní tloušťky všech stromů a výšky souboru náhodně vybraných stromů reprezentujících celé tloušťkové spektrum.

Podle výsledků douglaska v mladém věku poměrně dobře reaguje na výchovné zásahy **zvýšeným tloušťkovým přírůstem**. *„Vzhledem k vyšší růstové dynamice douglasky lze v dlouhodobějším časovém horizontu předpokládat rychlejší dosažení kvalitních a komerčně zajímavých sortimentů dříví. Vliv výchovných zásahů na **výškový přírůst** není obecně jednoznačný. Vývoj **štíhlostního kvocientu** je příznivější ve vychovávaných porostech. K největšímu poklesu štíhlostního kvocientu došlo na pokusných plochách v nejmladších porostech ve stadiu mlaziny. To ukazuje na potřebu včasného zahájení aktivní porostní výchovy douglasky. Opožděnými zásahy ve stadiu tyčovin a tyčovín již nemusí docházet k relevantnímu zlepšení statické stability jednotlivých stromů i celých porostů,“* shrnují výsledky experimentu vědečtí pracovníci David Dušek, Marian Slodičák, Jiří Novák a Jakub Černý.

Výsledky výzkumu prokazují, že dobře a včasné provedené výchovné zásahy pomohou ke snížení rizika poškození porostů sněhem a větrem.

Douglaska tisolistá je nejrozšířenější introdukovanou dřevinou v lesích střední a západní Evropy a dosahuje vyšší objemové produkce než smrk. Douglaska je považována za relativně rezistentní vůči abiotickým i biotickým škodlivým činitelům. Z vážnějších ohrožení lze jmenovat napadení sypavkou a václavkou. U douglasky nebyl zjištěn výrazně negativní vliv na půdu a její humusové formy. Zastoupení douglasky v porostech smrku ztepilého zvyšuje druhovou bohatost podrostu, avšak může tlumit a snižovat druhovou diverzitu hub a výskyt některých skupin členovců. Na kyselých stanovištích nižších a středních poloh dochází k její přirozené obnově.

V lesích na území České republiky má douglaska zastoupení 0,22 % z celkové porostní plochy, což kontrastuje s jejím vyšším zastoupením v některých západoevropských zemích (např. Německo, Francie, Velká Británie), kde je douglaska vzhledem ke svým ekologickým nárokům považována za perspektivní dřevinu v souvislosti s probíhající klimatickou změnou.

Štíhlostní koeficient: Poměr mezi celkovou výškou a výčetní tloušťkou (měřenou ve výšce 1,3 m od paty kmene). Výpočet koeficientu: 100 krát výška v metrech děleno tloušťka v cm. Aby byl strom odolnější vůči poškození sněhem a větrem, neměl by tento poměr přesahovat hodnotu 80.

Vědecký článek Růstová reakce mladých douglaskových porostů na první výchovné zásahy byl publikován v recenzovaném časopisu Zprávy lesnického výzkumu. Ke stažení je zde:

<http://www.vulhm.cz/sites/File/ZLV/fulltext/513.pdf>

Řešitelé projektu: Ing. David Dušek, Ph.D. – Doc. RNDr. Marian Slodičák, CSc. – Ing. Jiří Novák, Ph.D. – Ing. Jakub Černý, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., VS Opočno, e-mail: dusek@vulhmop.cz